

Polomské novinky

Mesačník občanov obce Polomka • Ročník XXXII • 16. február 2022 • Nepredajné

Dnes v čísle

- ŠTATISTICKÉ ZISŤOVANIE
- JANUÁR V MŠ
- HISTORICKÉ PAMIATKY V POLOMKE
- DOBRÍ ĽUDIA EŠTE ŽIJÚ
- KLZISKO NA VLEKU
- MARIANNA VÍŤAZNE V ŠPRINTE

2

Zmena výberu poplatku za TKO

Na základe schváleného Všeobecne záväzného nariadenia o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2022 je poplatok za zvoz TKO 20 € - na osobu v domácnosti a zrušil sa bonus za separovanie.

V platnosti zostali úľavy pre študentov bývajúcich na internáte - je potrebné doložiť potvrdenie z internátu alebo školy, v tom prípade zaplatia 10€, a občania pracujúci na území SR v iných mestách na týždňovky, alebo v zahraničí - je potrebné doložiť fotokópiu pracovnej zmluvy, v tom prípade takisto zaplatia 10€.

Občan, ktorý predloží rozhodnutie a doklad o úhrade poplatku za zvoz a likvidáciu TKO v inej obci alebo meste, vystavený na jeho meno, je od poplatku za TKO oslobodený. Všetky vyššie uvedené doklady je potrebné predložiť v kancelárii úseku Vvs. Zároveň vyzývame občanov, ktorí si v minulom roku uplatnili zľavu na poplatku za TKO

a nedoložili pracovnú zmluvu alebo potvrdenie o návšteve školy, aby ho predložili pri úhrade poplatku za rok 2022. V opačnom prípade budú musieť poskytnúť zľavu doplatiť.

V kalendárnom roku 2022 dochádza v našej obci k zmene výberu poplatku za TKO. Do domácností vám bude doručený platobný výmer o miestnom poplatku za TKO. Na základe doručenia platobného výmeru bude možné uhradiť platbu bezhotovostne na účet obce uvedeného v platobnom výmere alebo v hotovosti u pani Piliarovej na úseku Výstavby, výroby a služieb (Vvs). Upozorňujeme týmto občanov, že hotovostné platby sa na úseku Vvs nebudú prijímať predtým, ako vám bude doručený platobný výmer. Majitelia nehnuteľností určených na rekreáciu-chatári, môžu uhrádzať poplatok tak ako doteraz v kancelárii Vvs, pretože im nebude vystavený platobný výmer. Poplatok sa pre nich nemení 20€/na chatu.

-úsek Vvs

Pojem fašiangy má v dnešnej dobe hneď niekoľko rôznych významov. Väčšina ľudí si pod týmto názvom predstavi dlhé slávnostné obdobie medzi Vianocami a začiatkom Pôstneho obdobia, ktoré trvá od sviatku Troch kráľov až do Popolcovej stredy. Iní potom, ako fašiangy označujú trojdnňový sviatok, ktorý sa oslavuje na konci fašiangového obdobia, teda iba fašiangový nedeľu, pondelok a utorok. Slovo fašiangy má pôvod v nemčine - Faschang. Toto slovo pravdepodobne pochádza zo staronemeckého výrazu vast-schane, čo by sa dalo preložiť ako „nápoj pred pôstom“. Dávnejší názov tohto obdobia je masopust, ktorý sa doteraz používa na Morave a v Českej republike. Pravdepodobne sa jedná o doslovný preklad románskeho výrazu, čo dokazuje napríklad taliansky názov Carnevale, ktorý vznikol zo slov Carne čiže mäso a Leváre čiže odložiť. Do slovenčiny sa potom tento výraz dostal ako prevzaté slovo karneval.

V dnešnej dobe sa môžeme stretnúť s rôznymi názvami posledných troch dní fašiangov. Že fašiangové obdobie končí naznačujú názvy ako Ostatky, Končiny alebo fašiangové finále či karneval. Zásadný je pritom termín Veľkej noci, čo sú (rovnako ako fašiangy) pohyblivé sviatky. Veľký piatok však zakaždým pripadá na prvý piatok, ktorý nasleduje po prvom jarnom splne.

Ako teda tento rok vychádza termíny Veľkej noci? Dôležitú úlohu hrá pre fašiangy prvý jarný spln (prvý spln po 20. marci), najbližší piatok po ňom je Veľký piatok, v nedeľu 17. apríla sa oslavuje Boží hod a 18. apríla zase Veľkonočný pondelok. Začiatok fašiangov teda, samozrejme ako každý rok, pripadá na sviatok Troch kráľov, čo je 6. január. Pokiaľ ide o termín fašiangov ako takého, fašiangová nedeľa sa oslavuje 27. februára 2022, fašiangový pondelok pripadá na 28. februára 2022 a fašiangový utorok vychádza na 1. marca. O deň neskôr potom nasleduje Popolcová streda.

Výklad pôvodu fašiangových osláv vychádza z tradícií rímskeho náboženstva. V staroveku sa totiž začiatok nového roka riadil podľa vegetačného cyklu prírody a zhodoval sa s marcovým príchodom jari, ktorý si ľudia asociovali s rôznymi božstvami plodnosti. Jedným z ospevaných rímskych bohov bol patrón vinnej révy a hodovania menom Bakchus, podľa ktorého sú spomínané oslavy dnes medzi ľuďmi známe ako rímskej bakchanálie.

Bujaré veselie spojené s príchodom nového vegetačného roka sa okrem iného zapisalo aj do civilného poriadku, a to ako oslavy predjaria, ktoré sa neskôr premenili na Fašiangovú zábavu. Roj masiek a ďalšie fašiangové zvyky údajne majú svoj pôvod v predkresťan-

ských slovanských obradoch a oslavách konca zimy. Nie je teda náhoda, že sa dnes už tradičné zvyky toľko podobajú ruskému sviatku, ktorý sa označuje ako Maslenica. V Čechách a aj na Slovensku majú fašiangové oslavy dlhú tradíciu, ktorú je možné doložiť písomnými záznamy už z 13. storočia. V tých sa môžete dočítať, že sa jednalo o ľudovú zábavu, ktorú sa rôzni mravokárci pokúšali aktívne potlačiť. Nikdy sa im však nepodarilo obľúbenú tradíciu narušiť, pretože išlo o sviatok, na ktorom sa zúčastnili všetci ľudia, od tých najchudobnejších až po vtedajších panovníkov.

Už pred začiatkom prvej svetovej vojny sa na území Slovenska, Čiech, Moravy i Sliezska konali rôzne fašiangové obchádzky s maškarkou, ktoré pokračovali mnoho rokov. V niektorých lokalitách potom táto tradícia úplne zanikla, zatiaľ čo spolu s novým osídlením došlo k zavádzaniu nových zvykov, vznikali rôzne folklórne skupiny, ktoré fašiangové oslavy organizovali, a v súčasnej dobe sa fašiangy celkom hojne oslavujú ako na dedinách, tak i v mestách. Fašiangy v minulosti predstavovali čas hodovania a veselí medzi dvoma rôznymi pôstnymi dobami, kedy sa ľudia mali do sýtosti najesť aj napíť, a bol preto spojený s rôznymi

Fašiangy

tanečnými zábavami, zabíjačkami, oslavami, ale i svadbami. Potom totiž na-

sledoval štyridsaťdňový pôst pred Veľkou nocou, kedy sa ľudia zriekli jedla, ale aj ďalších vecí, ktoré pre nich boli v živote zbytočné či postrádateľné.

Hoci fašiangové obdobie prakticky začalo už po sviatku Troch kráľov, dnes poznáme ako fašiangy slovenské tradície, ktoré sa konali až v priebehu posledných troch dní, teda od fašiangovej nedele do fašiangového utorka, alebo tesne pred nimi.

Vrcholom fašiangových osláv, hodovania a všeobecného veselí bolo každoročne fašiangový utorok, kedy sa na cestu dedinou alebo mestom vydal tradičné maškarný sprievod. Ľudia v najrôznejších maskách obchádzali domy, pričom nemesli vynechať ani jeden. Všade sa teda zastavovalo, spievalo, hralo, tancovalo, a keďže nechýbalo ani malé pohostenie pre maškary, všetci popíjali a ochutnávali, čo len chceli, vďaka čomu sa neviazaného sprievodu ešte zvyšovalo. Samotná obchádzka po jednotlivých príbytkoch, ale aj dodržiavanie ďalších obľúbených tradícií vždy záviselo predovšetkým na mieste, kde sa fašiangové oslavy organizovali. Lucenie s fašiangami sa niekde znázorňovalo sprievodom s márami, na ktorých boli uložené fašiangy v podobe figuríny, živé postavy, najbujarejšie masky alebo napríklad basa. Pred celou dedinou sa následne konal súd, kde boli

Výročie tragédie

Uplynulo už trinásť rokov od závažnej dopravnej nehody s tragickými následkami na našom železničnom priecestí. Nezabudli sme a ani nikdy nezabudneme. Nedá sa. 21. február bude navždy čierny deň

Po nočných povíchrách

Blednúca luna lúčom kameň studený hladí, zvonkohra ľadových zvonkov clivé tóny pokoja ladí.

V družnosti prírody v harmónii i s človekom plným ilúzií po nočných povíchrách les - svedok zaplače ach, ach, ach.

Mária Ocelová

Oslobodenie obce Polomka

Dňa 29.1.2022 sme si pripomenuli 77. výročie oslobodenia obce Polomka. Pripomeňme si niektoré historické fakty o tejto významnej udalosti. Horehronia sa týkala Západokarpatská útočná operácia vojsk 2. a 4. ukrajinského frontu, prebiehajúca od 12. januára 1945 do 1. marca 1945. Táto vojenská operácia bola priamou súčasťou veľkej strategickej ofenzívy sovietskych frontov od Baltického mora po Karpaty. Práve ňou sa začalo druhé obdobie oslobodzovacích bojov na území Československa. Prostredníctvom tejto operácie bolo oslobodené celé územie východného Slovenska, časť južného a podstatná časť stredného Slovenska až po Liptovský Mikuláš a celé údolie Hrona.

Od Telgártu k Breznu postupovali Horehroním útvary 8. sovietskej jazdeckej divízie. V období od 29. do 31. januára oslobodili obce Telgárt, Červenú Skalu, Pohorelú, Heľpu, Závadku, Polomku, Bacúch, Beňuš, Gašparovo, Bujakovo, Braváčovo, Filipovo a priblížili sa k Breznu. Do obce Polomka vstúpili v noci z 29. na 30. januára 1945 vojaci Rumunskej armády. V priestoroch

miestnej školy bola zriadená vojenská nemocnica, ktorá slúžila predovšetkým pre potreby armády.

Na znak úcty k týmto udalostiam sme položili veniec k pamätnej tabuli na zdravotnom stredisku. Dúfame, že už žiadna generácia ľudstva nedopusť, aby sa také hrôzostrašné časy zopakovali.

-rr

SPOMÍNAME

Úsmev nestojí nič a prináša mnoho. Trvá chvíľku, ale spomienka naň je večná.

Dňa 24. januára uplynulo deväť rokov čo sme sa navždy rozlúčili s nezabudnuteľným

Milanom Šuchaňom

S láskou, úctou a obdivom spomína brat Vladimír, Folklorná skupina Brezinky a Tulibanda

...

Stratili pieseň vtáci, stratili stromy plody. Tej noci bezútešnej udelr mráz. Musela si do nenávratna odísť. Zavelil čas.

Dňa 21. februára si pripomenieme pätnáste výročie úmrtia našej milovanej

Anny Vojtkovej

S hlbokým zármutkom si na drahú Hanku spomína manžel, deti a kolegovia z obecného úradu.

...

Boli ľudia, ktorí nám budú chýbať večne. Sú to tí, ktorí sa dotkli nielen nášho srdca, ale aj našej duše.

Dňa 28. januára uplynulo dvadsaťjeden rokov, ako nás opustila naša drahá manželka a matka

Marta Buvalová

S láskou a bolesťou v srdci spomína manžel, dcéra Deniska s manželom, syn Martin s priateľkou, syn Marek s manželkou, svokra, švagrovia a švagriná s rodinou, súrodenci s rodinami, kmotrovci s rodinou a ostatná rodina a priatelia

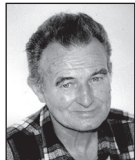
...

Spi sladko, snívaj svoj večný sen, v spomienkach sme pri Tebe každý deň. Smútok a žiaľ v srdci máme, na Teba s láskou spomíname.

Dňa 16. februára sme si pripomenuli smutné ôsme výročie úmrtia nášho milovaného otca

Jozefa Buvalu

S bôľom v srdci spomína manželka, syn Vladimír, synovia Jozef a Ján s rodinami, dcéra Alena, kmotra s rodinou a ostatná rodina.

Odišla si na cestu, kam musí ísť každý sám, len dvere spomienok si nechala otvorené dokorán. Sviecu horiacu a krásnu kyticu na hrob Ti môžeme dať a na krásne prežité roky s tebou spomínať

Dňa 10. februára uplynulo osem smutných rokov od smrti mojej mamy, starej a prastarej mamy

Emílie Šandorovej

S láskou na Teba spomína dcéra Janka s rodinou.

...

Keď zomrie mama, slniečko zájde. V srdci nám zostane smútok a chlad. V tom širom svete sotva sa niekto nájde, kto by jak mama vedel mať rád.

Dňa 19. februára si pripomenieme piate výročie úmrtia našej drahej mamy

Anny Piliarovej

S láskou a úctou spomínajú synovia Peter a Miroslav s rodinami.

...

Smutný je náš domov, prázdno je v ňom, len cestička k hrobu zostala von. Tá rana v srdci bolí a zabudnúť nedovolí. Nemôžeme vás zobudiť ani najkrajším slovom, len dať vám kyticu a povedať: otec, mama, zbohom.

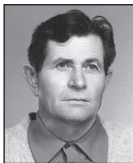
Dňa 29. decembra 2021 sme si pripomenuli druhé výročie úmrtia našej drahej

Magdalény Šimnovej

a dňa 5. februára sme si pripomenuli dvadsiate výročie úmrtia nášho drahého

Michala Šimnu

S láskou a úctou spomína syn Miroslav s rodinou, dcéra Jana s rodinou a ostatná rodina

...

Nevyšlované slová sú kvetmi mlčanosti.

Dňa 1. februára uplynulo 6 rokov, ako nás opustila naša drahá

Olinka Kubušová.

S láskou a úctou spomína celá rodina, kamarátky a známi.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA Január 2022

Január 2022, Narodení: 1, Prihlásení: 0, Odhlásení: 4, Zomretí: 4, Počet obyvateľov k 31.01.2022 - 2879

POĎAKOVANIE

Smútiaca rodina vyslovuje úprimné poďakovanie rodine, priateľom a známym, ktorí dňa 29.12.2021 odprevadili na poslednej ceste nášho drahého zosnulého **Jána Kocprda**. Zároveň ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Štatistické zisťovanie

Slovenská republika sa prostredníctvom Štatistického úradu SR zapojila do realizácie **Zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností** v rámci projektu európskych štatistických zisťovaní. Svojím obsahom a zameraním nadväzuje na predchádzajúce zisťovania, ktoré boli uskutočnené v domácnostiach už v rokoch 2005 až 2021. Cieľom tohto projektu je vytvoriť spoločný rámec na systematickú tvorbu štatistik krajín Európskej únie o príjmoch a životných podmienkach domácností. Jeho realizáciou sa získava harmonizovaný zdroj údajov o príjmoch, úrovni a štruktúre chudoby a sociálnom vylúčení v krajinách Európskej únie. To umožňuje z dlhodobého hľadiska nielen analyzovanie životnej úrovne domácností na Slovensku, ale i medzinárodné porovnanie Slovenska v rámci Európskej únie. Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2022 vybraných 436 samospráv, medzi nimi aj obec Polomka. Do zisťovania je zaradených viac ako 7000 domácností. **Zisťovanie sa uskutoční od 4. februára do 22. júla 2022.**

V tomto období vybrané domácnosti v Polomke navštívi pracovník poverený funkciou opytovateľa, ktorý je povinný preukázať sa v domácnostiach oso-

bitným poverením. Domácnosť bude vopred oslovená listom, kde bude okrem iného uvedený aj kontakt na opytovateľa ako aj na príslušného vedúceho pre prípadné overenie. Všetky informácie a názory, ktoré nám v rámci tohto zisťovania domácnosti poskytnú, sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby štátnej štatistiky. Ochrana dôverných štatistických údajov upravuje zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov a ochranu osobných údajov Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov a zákon č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Za ochranu dôverných a osobných údajov zodpovedá Štatistický úrad Slovenskej republiky, ktorého zamestnanci sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých štatistických údajoch a osobných údajoch, ktoré sa pri svojej práci dozvedia.

Podrobnejšie informácie sa môžete dozvedieť na stránke ŠÚ SR na adrese www.statistics.sk alebo na tel. číslo 048/4323287, 0905880401 – Ing. Mária Vozárová.

Štatistický úrad SR v Banskej Bystrici

PONUKA PRÁCE
(Nástup ihneď!!!)

O spoločnosti: Sme slovenský výrobca domácej, pohodlnej a vychádzkovej obuvi. Na trhu pôsobíme od roku 1995. Momentálne spolupracujeme s mnohými predajcami v rámci celého sveta.

Pracovná doba: 7:00 - 15:30 hod.

Náplň práce: podľa zaradenia

Plat (brutto): 650€ / mesiac

Životopis môžete zaslať na: eva.cerovska@mjartan.sk
Prípadné otázky Vám radi zodpovieme na tel. číslo **0940 511 359** alebo **osobne na adrese Nová 2, 976 66 Polomka.**

Január v MŠ

S príchodom nového roka sme sa vrátili po dlhých prázdninách do našej materskej školy. Aj keď kalendár ukazoval druhý zimný mesiac, pani Zima nám pri príchode do škôlky nepriala. A tak sme sa rozhodli spraviť si zimu v triedach. Triedy sme si vyzdobili vločkami a snehuličkami, chodbu športovým náradím a vyrobené papierové „snehové“ gule sme si pripravili na pohybové aktivity. S deťmi sme komunikovali o zimných športoch a následne sme si to vyskúšali pri hrách s hokejkou a pri „lyžovaní“ s kartónovými lyžami. Det-ské tváričky sršali radosťou a elánom zo zimných športov.

Veľmi dôležitú úlohu zohrala výroba vtáčích búdok, ktoré doma vyrábali deti s rodičmi a ktoré nám dotvorili našu zimnú výstavu. S deťmi sme aktívne viedli rozhovor o pomoci vtáčikom v zime, prinesené búdky sme zavesili na strom, nasypali sme do nich slnečnicové semenka a s údivom sme sa pozerali, ako sa vtáčiky krmia.

A keď nám konečne pani Zima dopriala snehová nádielku, vytiahli sme lopáre a vyhýááááj na kopec. Deti sa veľmi tešili. Už teraz čakáme a tešíme sa, aké prekvapenia nám prinesie mesiac Február.

Alexandra Kánová,
učiteľka MŠ, Polomka + foto

Rozmary metelice

Znovu a znovu ešte nemá dost, vrtí sa, šantí ako akrobat, v zápale bujarosti neskrýva radosť, keď zvýskne drsný severák, prievitný severný závoj na ľade sotva pohodjá sa sta malý koník drevený a bleskurýchle k nemu primkne sa, hladká ho závoj východný. Vo víre ľúbostného tanca rozplynú sa na vlnky dún bielych drahokamov opakovane do marca.

V blankytné nekonečného neba presvitá striebrozlatistá neha, objíma čaro zimnej krásavice, nevinne fandí rozmarom metelice.

Mária Ocelová

Historické pamiatky v Polomke

V našej obci ma od detstva zaujali kríže pri cestách, ktoré aj keď veľa o nich nevieme, sú súčasťou našej histórie a kultúry. Prícestné kríže alebo ako sa u nás nazývajú, Božie muky, majú svoj zvláštny osud, väčšinou ich postavili alebo dali postaviť ľudia z vdaky za niečo. Kríže patria medzi

drobné sakrálne stavby, určite každý jeden má svoju zaujímavú históriu a sú pôsobivo umiestnené v dedine a jej okolí. Do konca 17. storočia kríže väčšinou stáli na verejných cintorínoch, ktoré sa nachádzali okolo kostolov a boli obkolesené múrom.

Začiatkom 18. storočia sa začali kríže umiestňovať aj na iné exponované miesta, na námestia a kalvárie, u nás v okolí krajine hlavne na križovatky ciest, na rozhrania obecných chotárov či k okrajom lesov a lúk.

Postupne kríže, ktoré boli významným symbolom kresťanského náboženstva, neustále pribúdali. Dôvody, ktoré viedli ľudí k postaveniu krížov boli rôzne: na križných cestách mali pocestným ukázať správny smer, tie osamelo stojace niekde hlboko v lese či pri prameni sú

pomníky, ktoré majú pripomínať miesto poznačené nejakou často tragickou udalosťou alebo zázračným zjavením.

Pri kríži sa ľudia vždy modlili, pocestní sa pri nich zastavovali, keď tam bol prameň s vodou, tak sa napili a procesie, ktoré sa uberali na púť, od nás predovšetkým do Levoče, sa pri kríži pristavili a odpočinuli si. Na ceste č. 66 Horehroním nachádzame viacero liatinových krížov, ktoré boli vyrobené v miestnych hutách. Tieto kríže môžeme datovať zväčša na koniec 19. a začiatok 20. storočia, podstavce sú zhotovené z pieskovca, sošky z liatiny. Podľa môjho osobného sčítania u nás v dedine a v našom chotári máme spolu 9 krížov, ak sa mýlim, opravte ma. Niektoré sú drevené alebo z kameňa. Mnohé by si však vyžadovali odborné zreštaurovanie, pretože sa na nich podpisuje vplyv času. Svojou podobou sú unikátne a pre dnešného človeka môžu byť miestom odpočinku, ale aj podnetom na zamyslenie sa.

I.Š + foto

pokračovanie zo str. 1

fašiangy odsúdené a verejne popravené. V niektorých oblastiach Slovenska sa obchôdzka po príbytkoch konala už v pondelok. V každom dome dostal sprievod najesť, napiť a niekde aj peniaze. Po skončení sprievodu sa zo získaného jedla a peňazí usporiadala veľká zábava. Zjedlo sa jedlo a za peniaze sa zaplatila muzika. Fašiangová zábava potom väčšinou končila úderom polnoci, kedy hlásnik zatrubil na roh a richtár alebo niekto z radných vyzval radujúci dav, aby sa všetci v pokoji rozišli do svojich domovov, pretože nastala Popolcová streda a s ňou aj prísny štyridsaťdňový pôst pred blížiacimi sa Veľkou nocou. Predtým totiž ľudia verili, že ak budú v tanci pokračovať aj napriek polnoci, objaví sa medzi nimi diabol, a to najčastejšie v podobe cudzinca v zelenom kabáťiku.

Na niektorých miestach sa fašiangy o polnoci ukončoval „pochovaním basy“, čo symbolizovalo skutočnosť, že počas Pôstneho obdobia si hudobníci na svoje nástroje nezahrajú a na nejakú dobu končí tiež tanečná veselica, alebo dokonca pochovaním boha Bakcha. Druhý deň ráno sa potom ešte naposledy jedli masťné rožky s mliekom či kávou, ale obed

už býval prísne pôstny.

Na Popolcovú streda (škaredá streda) ľudia chodili do kostola pre popolec, čo je označenie pre znamenie kríža, ktoré kňaz na čelo udeľuje veriacim prostredníctvom posväteného popola. Týmto dňom tiež začínalo pôstne obdobie a na štyridsať dní utíchalo všeobecné veselie. Iba na niekoľkých málo miestach ľudia dodržiavali tiež „vrecový štvrtok“, teda štvrtok po Popolcovej stredě, kedy sa dojedali posledné zvyšky z fašiangových hodov a všetko sa takzvané zpytlovalo.

Fašiangové maškary, ktoré na fašiangový utorok prechádzali dedinou, mali za úlohu obísť každý dom a žartovať na účet hospodára či gazdinej. Počas obchôdzky od jedného domu k druhému hrala muzika, pri návštevách sa potom spievalo a tancovalo. Aby toho nebolo málo, nechýbali ani vtípné reči alebo napríklad fašiangové predstavenie.

Mladí muži tiež obiehali pred každým domom koliesko a nápadité maškary odmeňovali vďaka, čo mohol byť napríklad príspevok do pokladničky. Rozdávali sa ale aj iné veci, ako boli šišky, fánky, pam-

Fašiangy

púchy, koláče, vajcia, jablká, obilie, údené mäso alebo napríklad pálenka. Takáto výslužka sa

maškaram hodila, pretože si na nej buď pochutnali, alebo sa za ňu pilo večer v krčme.

V rôznych krajoch sa potom dodržiavali (alebo dodnes dodržiavajú) rôzne humorové zvyky, ktoré maškary pri obchôdzke dedinou praktizovali. Niekde preležení ľudia vtrhávali do domov, kde naháňali mladé dievčatá a miestne gazdinej, ktoré sa potom museli vykúpiť. Medzi domami milencov sa vysypávali cestičky pieskom a na vráta domu sa maľovali srdcia. Ďalším obľúbeným žartom bolo okrem iného aj vynášanie vozov na strechu a stoličiek do rybníka.

Obdobie fašiangov a obzvlášť potom fašiangový sprievod si ľudia spájajú predovšetkým s maskami, ktoré sa vydávali na cestu dedinou či mestom, aby obveselili miestne obyvateľstvo. Niektoré z nich sa objavovali každoročne a boli všeobecne veľmi obľúbené. Fašiangové sprievody sa tak rozhodne nezaobišli bez medvedia, ktorý si na retazi viedol svojho medveda, ktorý počas obchôdzok tancoval s gaz-

dinkami, aby im ako symbol plodnosti zaistil dobrú úrodu.

Čím bola maska vtípnejšia, tým zvyčajne medzi ľuďmi budila väčšiu pozornosť. Veľkým favoritom sa preto stala aj kobyla tvorená dvoma osobami, z ktorých jedna predstavovala hlavu a druhá zadnú časť tela. Medzi ústredné postavy však patrili aj šašo, ktorého zdobili farebné papieriky a špicatá čiapka. V ruke potom niesol bič, ktorý slúžil na odháňanie ľudí bez masiek. Sprievod tvorili väčšinou muži preoblečení za ženy, alebo mali masky symbolizujúce zlé povahové vlastnosti ako pýchu, hnev, zlosť... Čím väčší strach maska vzbudzovala, tým lepšie. Verilo sa, že takáto maska vystraší zlých duchov v dome a tí nebudú obťažovať celý rok domácich. Ďalšie pre fašiangy tradičné masky, ktoré sa v fašiangových sprievodoch hojne objavovali, zahŕňali potrebné postavu komiča, polovníka či hajtmána. Tradičnou súčasťou fašiangovej zábavy ale bývala aj maska turoňa, zvierata, ktoré pripomínalo tura. Medzi symboly plodnosti patria napríklad masky ženicha, nevesty a cigánky s kočíkom. Mužskú plodivú silu potom znázorňovali rôzne zvieracie masky, kam patrili kôň, koza, kohút alebo bocian.

radimeako.sk

Prvé kolo LESY Ski Cup

Konečne od marca 2020 sme opäť boli na pretekoch Horehronskej ligy Lesy Ski Cup aj pod novou hlavičkou Zväzu slovenského lyžovania. Preteky sa uskutočnili 22. januára 2022 v lyžiarskom stredisku Mýto pod Ďumbierom. Na lyžiarskych pretekoch medzi cca 290 pretekármi boli aj pretekári z nášho lyžiarskeho oddielu. Po skoro dvojročnej pauze vyplnenej zodpovedným tréningom za sťažných podmienok naši mládežníci dosiahli veľmi pekné výsledky, pričom tréningy sme absolvovali v okolitých lyžiarskych strediskách, vlni aj na pešo. Medzi najlep-

šími vo svojich kategóriách sa umiestnili Timejka Petrovičová na druhom mieste, taktiež Riško Frgelec bol druhý, Kristínka Tabernausová skončila štvrtá, Šuchaň Jakubko bol jedenásty a Karolínka Tabernausová dvanásť. Medzi open sa najviac darilo Viliamovi Vičanovi, ktorý svoju kategóriu vyhral a Patrik Hrablay v tejto kategórii skončil na štvrtom mieste. Všetkým srdečne blahoželáme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu oddielu a obce Polomka.

Ing. Marián Jagerčík
V plnom nasadení Foto: Sliacka

Marianna víťazne v šprinte

Marianna Jagerčíková z oddielu LO HST Polomka Bučník po absolvovaní 3. kôl svetového pohára si zatiaľ drží 6. miesto v celkovom hodnotení. Prvé kolo, ktoré bolo ešte v decembri v Talianskom Adamelle sa jej najviac darilo v šprinte, kde po náročných behoch vo finále obsadila nakoniec 5. miesto. Ďalšie kolo bolo v Andore. Tu ženy absolvovali vertikál a individuálny pretek. V každom preteku sa umiestnila v TOP 10. V závere januára sa tretie kolo konalo vo Švajčiarskom Morgins, kde Marianna v šprinte obsadila prvé miesto a v individuálnom preteku skončila na 7. mieste. Srdečne blahoželáme.

D.Ď Foto: ISMF World Cup Ski Mountaineering

Klzsisko na vleku

Počas zimnej sezóny 2021/2022 sme sa už tretíkrát, pre nás, ale hlavne pre vás, pokúšali na obcou vybudovanom klzisku urobiť ľadovú plochu. Počas tejto zimy boli zatiaľ najlepšie podmienky pre tvorbu a udržanie ľadovej plochy a preto sa nám ju podarilo urobiť v krátkom čase a v relatívne dobrom dátume. Keďže klzsisko je situované na pomerne dobrom mieste (v tieni stromov) nad horným parkoviskom pri lyžiarskom stredisku Po-

lomka Bučník. Tak nám bude slúžiť dlhšiu dobu, ako keby bolo vystavené denným lúčom slnka. Pri priaznivom počasí a nočných mínusových teplotách sa bude dať korčuľovať skoro ráno až do neskorého marca. S prípravou klziska sme túto sezónu začali už cez víkend 20-21.11.2021 kosením buriny, opravou mantinelov a dorovnaním terénu. O dva týždne prišlo ochladenie, napadol prvý sneh a už sa polievalo. Nalievanie vrstvy ľadu nám za-

berie asi najviac času. Pri priaznivých teplotách je potrebné tam chodiť aj každý deň, aby bolo klzsisko čím skôr pripravené na korčuľovanie. Táto časť je náročná na dobrovoľníkov a čas, a nie vždy je nás dostatok. Voda sa čerpá z Voľčovského potoka a dopravuje sa hadicami na klzsisko, čo je 340 m teda 12 hasičských hadíc. Hasičské hadice je potrebné po každom polievaní stočiť a odložiť, pretože by zamrzli a polámali sa. Tento rok sa nám plochu podarilo vyrovnať na 8 výjazdov s hasičskou technikou. Po ostatné roky to bolo viac ☹️. Medzi sviatkami prišlo oteplenie a ako zo skúseností vieme, najlepší ľad je až po prvom odmáku. Jedna vrstva vody na vyrovnanie a od vtedy korčuľujeme. Cez víkendy, keďže vtedy sme viacerí doma, zvykneme ľad upraviť našou improvizovanou rolbou, kto videl vie, kto nie, možno raz uvidí. Toto je tiež náročné na personál, pretože ľad je potrebné pred polievaním do čista pozametať, aby bol výsledok uspokojujúci. Tento rok sme na skúšku urobili aj umelé osvetlenie, ktoré je zatiaľ improvizované napájané z centrály, ktorá je zapožičaná od dobrovoľných hasičov z Polomky. Do budúca sa to možno podarí rozsvietiť stlačením jedného gombíka a potom budeme môcť rozšíriť hodiny večerného korčuľovania. Na koniec by som len v krátkosti poďakoval všetkým, ktorí čo i len raz pomohli pri polievaní, zameraní, alebo odpratávaní snehu z plochy, ďakujem,, bez vás by to

nešlo, strávili ste tam mnoho hodín. Keď by sa to spočítalo, tak sú do dňa a týždne. Najviac ďakujem nášmu rolbárovi, ktorý nezištne so svojím traktorom vždy ochotne pribífká. Bez neho by sa tento rok asi nekorčuľovalo. Nakoniec ďakujeme tým, ktorí tam chodia korčuľovať. Tak nám dávate najavo, že naša snaha mala zmysel.

M.T

